

DRUŠTVENE VIJESTI

A —VIJESTI

Prof. dr MARKO MOHAČEK
— in memoriam —

Rođen je 29. III 1888. u Delovima (Koprivnica). Umro je 22. IX 1962. g. u Zagrebu. Filozofski fakultet završio je 1912. godine u Zagrebu, a doktorirao iz kemije 1920. godine. U Pragu se usavršio u agrikulturnoj kemiji kod prof. Stoklase, i na Višoj tehničkoj školi. U državnu službu je stupio 1913. godine na Srednju poljoprivrednu školu u Križevcima, gdje je jedno vrijeme bio i direktor. 1930. godine prelazi na Poljoprivrednu oglednu i kontrolnu stanicu, gdje vodi Pedološki-agrometeorološki-agrokemijski odsjek. 1936. godine je imenovan za direktora Poljoprivredne ogledne i kontrolne stanice, i na tom mjestu ostaje do 1945. godine. Od 1945. god. do 1947. stoji na čelu Agrikulturnog instituta Zemaljskog poljoprivrednog zavoda. 1947. godine prelazi na Poljoprivredno-šumarski fakultet, gdje je izabran za izvanrednog profesora za predmet agrokemije, gdje ujedno postaje i predstojnik Zavoda za agrikulturnu kemiju. U mirovinu je stavljen 1952. godine u zvanju izvanrednog profesora. Prof. Mohaček kao savjesni i dugogodišnji nastavnik odgojio je generacije poljoprivrednih stručnjaka. Njegovi radovi iz agrokemije i poljoprivredne tehnologije najbolje govore o njegovoj aktivnosti.

Profesor Marko Mohaček

Radovi na području agrrokemije, poljoprivredne tehnologije i agrotehnike :

1. »Agrikulturna kemija«, I, II, Beograd, 1930/31
2. »Alkoholometrija«. Gospodarski list LXXV, 2, 18-21; 3, 30-32; 5, 56-57; 6, 67-68. Zagreb, 1917.
3. »Bjelančevine«. Džepni poljoprivredni kalendar. 16, 33-37. Zagreb, 1941.
4. »Bolesti krumpira«. Zadruga svijest. VII, 9, 245-250. Zagreb, 1936.
5. »Deset zapovijedi o sadnji krumpira«. Primorski Zadrugar. I, 1, 11-12. Split, 1936.
6. »Dobivanje sladora, alkohola i celuloze iz kukuruza«, Gospodarska smotra. II, 6. Zagreb, 1912.
7. »Dušična industrija i poljoprivreda«. Poljoprivredni Glasnik. XVIII, 9, 1-3. Novi Sad, 1938.
8. »Dubrenje krumpira«. Poljoprivredni pregled. I, 7, 14-18. Beograd, 1938.
9. »Fabrikacija sladora, alkohola i celuloze iz kukuruza«. Iz Gospodarske Smotre II, 6. 1912. Farmaceutski Glasnik VI, 2, 16-17; 3, 32. Zagreb, 1912.
10. »Fermenti i fermentacija«. Džepni Gospodarski kalendar. 17, 346-352. Zagreb, 1942.
11. »Gnojidba dušikom u kasno proljeće«. Primorski Zadrugar. II, 7, 7-8. Split, 1939.
12. »Gnojidbeni pokusi 1939 s krumpirom kao pokusnom biljkom u Križovljan Gradu kod Ormoža«. Poljoprivredni pregled. III, 2, 9-17. Beograd, 1940.
13. »Gospodarska izobrazba invalida«. Narodne Novine. LXXXI, 229, 2. Zagreb, 1915.
14. »Ispitivanje o naknadnom djelovanju fosfatnih đubriva«. Izvještaji poljoprivrednih, oglednih i kontrolnih stanica. III Beograd, 1938.
15. »Izgradnja životinjskog i biljnog tijela pomoću zimatskih stanica«. Glasnik Min. poljoprivrede. IX, 35, 131-143. Beograd, 1931.
16. »Izrođivanje krumpira«. Primorski Zadrugar. I, 8-11, Split, 1938.
17. »Jedan rijetki neprijatelj krumpira«. Poljodjelski kalendar Hrv. Radiše, 75-77, Zagreb, 1941.
18. »Kako iz kamena postaje zemlja«. Džepni poljoprivredni kalendar. 33-39, Zagreb, 1940.
19. »Kako se hrani bilje«. Zagreb, 1939.
20. »Koliko vrijedi gnojnica«. Gospodarski list, CIV, 10, 1-2, Zagreb, 1945.
21. »Konjak (Cognac)«. Gospodarski List LXXIV, 10, 140-142; 11, 153. Zagreb, 1916.
22. »Krumpir za sjeme«. Poljodjelski kalendar Hrv. Radiše. 38-49. Zagreb, 1941.
23. »Likeri (Liqueurs)«. Gospodarski list. LXXIV, 6, 71-72; 7, 87-88; Zagreb, 1916.
24. »Metil alkohol u žestokim pićima, voćnim sokovima, voću i povrću« Gospodarska Smotra. IX, 1/4, 101-104, Zagreb, 1918.
25. »Metil alkohol u žestokim pićima«. Jugoslav. vinogradar i voćar 4, 14, 3-4. 1922.
26. »Nekoliko gnojidbenih pokusa iz godine 1913«. Gospodarska Smotra. V. Zagreb, 1915.
27. »Mineralna gnojidba«. Gospodarska smotra. VI, 5/6, 131-134. Zagreb, 1915.
28. »Nešto o ultraljubičastim zrakama«. Gospodarska Smotra, VI, 3/4, 78-80. Zagreb, 1915.
29. »Obučavanje kemije u učiteljskoj školi«. Nova Škola. VI, 30/31, 483-491. Zagreb, 1925.
30. Odabiranje i sortiranje krumpira za sadnju«. Jutarnji List. 8702, 30. Zagreb, 1936.
31. »Ogledi dubrenja sa fosfatnom zgurom«. Arhiv Min. poljoprivrede. III, 4, 75-85. Beograd, 1936.
32. »Ogledi o naknadnom djelovanju fosfornih đubriva«. Izvještaji o radu poljoprivr., ogled. i kontrol. stanica. III, 161-165. Beograd, 1938.
33. »Ogledi o utjecaju ranije i kasnije sadnje na brzinu razvitka ranog krumpira za trg.«. Izvještaji o radu poljoprivr., ogled. i kontrol. stanica i selekcionih stanica. III, 273-275. Beograd, 1938.
34. »Ogledi sadnje rezanih gomolja krumpira«. Arhiv Ministarstva poljoprivrede. Beograd, 1937.
35. »O tlu« Džepni poljoprivredni kalendar. 13, 33-47. Zagreb, 1938.
36. »O mojim pokusima s krumpirom«. Agronomski Glasnik. 11, 10, 287-298. Zagreb, 1940.
37. »Osnove opće agrikulturne kemije«, Zagreb, 1935.

38. »Paralelni pokus i škropljenje vinograda modrom galicom, perocidom i drugim surogatima modre galice«. Gospodarski Kalendar. Zagreb, 1917.
39. »Pátvoreni i umjetni konjak«. Gospodarski List LXXIV, 12, 164—166. Zagreb, 1916.
40. »Pokvareni kukuruz kao hrana«. Gospodarska Smotra. VI, 1/2, 12—20. Zagreb, 1915.
41. »Poljoprivreda Savske banovine«. Agronomski Glasnik. 9, 1, 26—28. Beograd, 1938.
42. »Popravljanje pogreške rakije«. Gospodarski List LXXIV, 22, 289—291. Zagreb, 1916.
43. »Potreba i potrošnja fosfatnih đubriva kod nas«. Industrijska obrana VII, 20—24, 3—4, 1939.
44. »Potreba i potrošnja fosfatnih đubriva kod nas«. Poljoprivredni pregled. II, 6, 24—27. Beograd, 1939.
45. »Potrebna priprema za sadnju krumpira«. Gospodarski List. CIII, 13, 1—3. Zagreb, 1944.
46. »Prilog poznavanju kemijskog sastava žira od hrasta lužnjaka, kitnjaka i cera«. Arhiv za poljoprivredne nauke. XII, 36. Beograd, 1959.
47. »Problem naše proizvodnje krumpira«. Poljoprivredni glasnik. XX, 24, 3—6. Novi Sad, 1940.
48. »Problem naše srednje poljoprivredne nastave«. Poljoprivredni glasnik. XV, 24, 7—8, Novi Sad, 1935.
49. »Proizvodimo više krumpira«. Gospodarski List. CIV, 7, 2—3. Zagreb, 1945.
50. »Proizvodnja i konzerviranje krme«. Narodno Kolo. XIV, 23, 3—4. 1939.
51. »Proizvodnja sjemenskog krumpira u bivšoj savskoj banovini«. Agronomski Glasnik. 11, 9, 256—257. Zagreb, 1940.
52. »Prvo vrijeme za sadnju ranog krumpira«. Gospodarski List. CIV, 13, 4—5. Zagreb, 1945.
53. »Rastopljivost i upotreba surovog perocida«. Gospodarska Smotra. VII, 1/3, 33—48. Zagreb, 1916.
54. »Razvoj teorija alkoholnog vrenja«. XXXVII, 354—366. Zagreb, 1928/29.
55. »Reakcija merkuri soli s ferricijankalijem«. Rad Jugosl. akad. znanosti i umjetnosti. 223. Zagreb, 1920.
56. »Reakcija tla i njezina vlažnost u vrtlarstvu«. Naš Vrt, IV, 11/12, 25—256. Zagreb, 1937.
57. »Slamnati gnoj«. Gospodarski List. CIV, 12, 1—2. Zagreb, 1945.
58. »Spremanje pekmeza i marmelade«. CIII, 43, 6—7. Zagreb, 1944.
59. »Sudbina sredotočnih pecara«. Gospodarski List. LXXVI, 22, 223—226. Zagreb, 1918.
60. »Šećerni sirup«. Gospodarski List. CIV, 14, 3—5. Zagreb, 1945.
61. »Takozvani umjetni gnoj«. Gospodarski List. 19, 221—222. Zagreb, 1915.
62. »Tipovi livada i pašnjaka na otoku Pagu«. Arhiv Min. poljopriv. Beograd, 1934.
63. »Tropovica (komovica) i droždenka«. Gospodarski List. 19, 251—253; 20, 264—265. Zagreb, 1916.
64. »Umjetni gnoj«. Gospodarski list. CIV, 4, 1—3. Zagreb, 1945.
65. »Upotreba i djelovanje alkohola«. Gospodarski List. 6, 52, 7, 65—66, 8, 78, 9, 91—92, 10, 100—103. Zagreb, 1918.
66. »Utjecaj veličine vegetacijskog prostora pojedinih biljaka na prinos krumpira«. Arhiv Min. poljopriv. VI, 14, 3—34, Beograd, 1939.
67. »Uzgoj krumpira«. Zagreb, 1937.
68. »Vapno u gnojidbi«. Gospodarski List. CVI, 16, 2—3, Zagreb, 1945.
69. »Važnost oduzimanja uzoraka«. Gospodarska Smotra, V, 4, 86—90. Zagreb, 1914.
70. »Važnost načina uzimanja uzoraka za kontrolnu analizu. Gospodarska Smotra. V. Zagreb, 1915.
- Mohaček M., Živan M. i Kavić Lj. :
71. »Veličina analitičke pogreške pri određivanju specifične težine tla i njen utjecaj na izračunavanje volumena pora i kapaciteta na uzduh«. Izvještaji o radu poljopriv., ogled. i kontrol. stanica i selekcionih stanica III, 194—210. Beograd, 1938.
72. »Voćna rakija«. Gospodarski List. LXXIV, 20, 265—266, 21, 275—277. Zagreb, 1916.
73. »Zaoravanje gnoja«. Gospodarski Glasnik. CIV, 9, 2—3. Zagreb, 1945.

74. »Zemlja koja nas hrani«. Priroda. VI, 6, 133—135, 7, 162—164, 8, 181—185. Zagreb, 1916.
 75. »Značenje krumpira za prehranu u raznim prilikama«. Gospodar. List. CIV, 9, 5. Zagreb, 1945.
 76. »Žesta i žestoka pića«. Zagreb, 1918.

Osim ovih radova prof. Mohaček je napisao čitav niz stručno-popularnih članaka u raznim listovima i časopisima.

Zadnji naučni rad prof. Mohačka je »Prilog poznavanju kemijskog sastava žira od hrasta lužnjaka, kitnjaka i cera«. Rad je izašao u Arhivu za polj. nauke (1959), Beograd.

Prof. Mohaček, iako po struci kemičar, radio je više-manje kroz cijeli svoj život na problemima poljoprivredne kemije i poljoprivredne tehnologije. Možemo ga smatrati prvim našim stručnjakom koji je naučno radio na problemima fertilizacije. Što-više on je i pionir primjene umjetnih gnojiva. Među ostalim u nestašici kadrova on je za bivše Jugoslavije prvi kod nas počeo i to vrlo uspješno raditi na selekciji krumpira. Njegov rad, njegovo životno djelo nastavljaaju njegovi učenici, poljoprivredni tehničari i inženjeri, koje je odgojio. Profesor Mohaček ostat će u časnoj uspomeni agronomima ne samo Hrvatske nego i Jugoslavije.

Slava prof. dr M. Mohačku.

Inž. BOGDAN TUČAKOVIĆ
 — in memoriam —

Nakon teškog bolovanja umro je 1. VII 1962. godine jedan od naših najboljih i najmarljivijih drugova i suradnika. Borio se i opirao i do zadnjeg časa radio u svom zvanju, ali ga je podmukla bolest, kojoj ne znamo lijeka, nadvladala. Sproveli smo ga i sahranili na Mirogoju s osvjedočenjem, da je dao uzoran primjer radnika i borca za napredak. U ime prisutnih drugova, koji su ga dopratili do groba, oprostio se s njim Franjo Svetličić, predsjednik Upravnog odbora Poslovnog udruženja.

Preostaje nam sada da se sjetimo, kakav smo gubitak doživjeli s dragim pokojnikom.

Rodio se 23. XII 1908 u Osijeku i prema tome još relativno mlad, kad je mogao s obzirom na svoje stručno znanje i iskustvo najviše koristiti zajednici — ostavlja nas.

Završio je Poljoprivredno-šumarski fakultet u Zagrebu i stupio u državnu službu, u kojoj je najviše vršio praktične agronomske službe od vježbenika do upravitelja i direktora poljoprivrednih dobara. Posljednje godine proveo je u službi Stručnog, kasnije Poslovnog udruženja proizvođača krmnih smjesa u Zagrebu, kao savjetnik za ishranu stoke. Baš na tom svome posljednjem mjestu pokazao je najveći elan za rad oko napretka stočarstva. Uvjerljivo je osjećao, da u stočarstvu neće biti pravog napretka sve dotle, dok se ne uredi prava i valjana ishrana stoke. Zato se najviše posvetio propagandi dobre hranidbe. O tom je najviše govorio i radio. Postao je tehnički urednik časopisa »KRMIVA«, koji je podigao na visinu uglednih, stručnih časopisa. Članovi Udruženja, kao i svi pretplatnici i čitaoci časopisa, veselili su se njegovim člancima u mjesečniku, jer su bili aktuelni i nadasve korisni, kako za tovljače stoke, tako i za same tvornice stočne hrane. Organizirao je prisuće Udruženja na sajmu u Novom Sadu, izdao knjižicu »Vitaminska u ishrani domaćih životinja«, pomogao naše tvornice stočne hrane u recepturi za sastav novih i uspješnih krmnih smjesa, te mnogo radio na propagandi proizvodnje krmnih smjesa, a još više naumljenog posla nije dovršio.

Ostavio nam je svijetlu uspomenu, uspomenu na dragog druga.

Inž. Weigand